

jeg i den Anledning henvise den højtærede Minister til det nyeste Værk om Folkeforbundet, Schücking og Wehberg „Die Satzung des Völkerbundes, Berlin 1924“, hvor det Side 513 hedder om lovlige Krige efter Folkeforbundet: „Haagerkonventionerne har fremtidig ligesom før Gyldighed for tilladte Krige mellem de enkelte Stater, jfr. det schweiziske Forbundsraads Budskab af 4. August 1919 Side 33“. Og de siger videre: „Ved en tilladt Krig mellem Enkeltstater gælder særlig den hidtidige Neutralitetsret“. Med Hensyn til denne hidtidige Neutralitetsret vil jeg tillade mig med den højtærede Formands Tilladelse at citere nogle Linier af den Mand, der i dette Øjeblik er den højtærede Udenrigsministers Raadgiver i Folkeret. Han udtaler om Haagerkonvention 13, Artikel 25, den bekendte Paragraf, følgende: „Som det fremgaar af Ordene, er Pligten ikke ubetinget, idet Neutralitetskrænkelser muligvis foretages af en saadan Overmagt, at Staten er ude af Stand til at forhindre den, men i øvrigt er det den neutrale Stats folkeretlige Pligt at sætte sig i Stand til — at sætte sig i Stand til — „efter Evne at afværge Neutralitetskrænkelser, og den kan ikke undskylde sig med, at dens Lovgivning ikke hjemler de fornødne Midler dertil.“ Dette skrives af de Herrer G. og N. Cohn i „Moderne Krigsret“ i Juridisk Tidsskrift 1915 Side 103. Maa jeg i en kort Bemærkning have Lov til at spørge den højtærede Udenrigsminister kort og klart: Anser den højtærede Udenrigsminister ogsaa denne Udtalelse for at være forældet?

Formanden: Det ærede Medlem Hr. Holger Andersen har Ordet for en kort Bemærkning.

Holger Andersen: Det ærede Medlem Hr. Brorsen talte i Forbindelse med den højtærede Udenrigsministers Udtalelse om en ny Folkeret herhjemme, en Slags hjemmegjort Folkeret, der nu doceres af den højtærede Udenrigsminister. Det vilde interessere mig at høre den højtærede Udenrigsminister anføre enten fremragende Folkeretslærere i Udlandet eller overhovedet nogen Udenrigsminister i Lande af lignende Beskaffenhed som Danmark, der har gjort sig til Talsmænd for den Opfattelse, som

den højtærede Udenrigsminister gør sig til Talsmand for her i Aften, og jeg vil gerne spørge den højtærede Udenrigsminister, om han kan nævne saadanne fremmede Folkeretslærere eller fremtrædende Statsmænd i Udlandet, der billiger den folkeretlige Opfattelse, den højtærede Udenrigsminister har gjort sig til Talsmand for her i Aften.

J. P. Larsen: Ihvorvel det er overordentlig interessant at høre disse korte Bemærkninger og de nye Indsigelsesgrunde, som rejser overfor det af den højtærede Udenrigsminister holdte udmærket underbyggede Foredrag, øjner jeg dog derved en Mulighed eller Sandsynlighed for, at Debatten skal trækkes i et ganske urimeligt Langdrag. Det forekommer mig, at det nu i højere Grad gælder om at komme til at arbejde med Sagen og faa et Forslag frem her til Tinget, som kan komme til Afstemning. Jeg skal derfor ikke holde noget langt Foredrag om Sagen, men fremsætte et Par ganske korte Bemærkninger til adskillige ærede Talere.

Det ærede Medlem Hr. Brorsen udtalte, da vi første Gang havde Sagen til Behandling, om Forsvarssagen, at der havde været Strid og Kamp om den, naar vi gaar tilbage i Tiden, men han var saa forsigtig at tilføje: men jeg skal ikke gaa langt tilbage i Tiden. Det var overmaade klogt af det ærede Medlem ikke at gaa saa langt tilbage i Tiden; thi han vilde der have truffet paa adskillige Udtalelser, som kunde være mindre behagelige for ham at høre. Det ærede Medlem fik for øvrigt en Udtalelse præsenteret af det ærede Medlem Hr. A. C. Meyer af en tidligere velkendt Venstremand. Vi kender jo alle den store Strid om Forsvarssagen herhjemme og navnlig de saakaldte Kampaar i 80erne, hvor der stod store Kampe mellem to Retninger, men da lød Tonerne fra Venstres Side ganske vist noget anderledes, end de lyder i denne Debat. Der var blandt adskillige ærede Medlemmer under det ærede Medlem Hr. Brorsens Foredrag nogen Ængstelse for, hvad der skulde blive tilbage at sige for det ærede Medlem Hr. Pürschel, en Frygt, som dog heldigvis viste sig overdreven. Men der var jo nogen Grund til Ængstelse, for der var en Lighed i Synspunkter fra